

Toespraak Bernard Welten – 2 maart 2009

Oprichting van het Joods Netwerk

Geachte aanwezigen,

Het is een genoegen dat we hier bij elkaar zijn voor de start van alweer het 8^e netwerk binnen ons korps. Ik bedank onze gastheer, Joël Cahen voor de ontvangst in dit huis. Een toepasselijker plek was niet te bedenken geweest voor de oprichting van het joodse netwerk. Een mooi historisch moment.

Ik ben blij met de aanwezigheid van Jaap van Velzen, iemand die voor mij, in zeilerstermen een kiel is onder mijn denken. Overigens ben ik vanmiddag bij Job Cohen geweest en natuurlijk gesproken over de bijeenkomst nu. Hij is na het gesprek met mij naar Antwerpen gereden, laat zich verontschuldigen, maar feliciteert het netwerk en het korps voor het feit dat deze stap gemaakt is.

Een netwerk zoals dit, voorziet in een belangrijke functie. Niet alleen extern, daar kom ik op, maar ook intern. De ervaring leert dat veel collega's met een specifieke achtergrond rondlopen met vragen die het beste beantwoord of bediscussieerd kunnen worden in een omgeving waar men de vraag ook herkent en zeker ook erkent.

Als je het buiten veiliger wilt maken moet je zorgen dat collega's in het bedrijf zo daar behoefte aan bestaat ook veilige plekken binnen hebben. Maar ook naar buiten toe is het van belang dat het netwerk er is.

Weliswaar zijn wij als korps uniform, dikwijls in de letterlijke zin van het woord, maar tegelijkertijd wensen wij een afspiegeling te zijn en net zo divers aan de binnenkant te zijn als de omgeving waar wij buiten mee omgaan.

Mocht er vanuit de bevolking, uit de diverse samenstelling van de bevolking een vraag zijn aan het korps wat onmiddellijk te herleiden is naar de herkomst van de

betrokken burger dan voorziet het in een enorme behoefte als men binnen het korps letterlijk en figuurlijk mensen weten te vinden die de taal spreken en de problematiek herkennen.

Ooit was de missie van de Nederlandse politie "vigilat ut quiescant", wij waken opdat u kunt rusten. We weten dat, kijken we naar de geschiedenis van Mokum en van ons korps, dat die missie niet immer gestalte is gegeven. En mede om die reden is in 2005 de verwoordde visie in Politie in ontwikkeling de missie geworden: "waakzaam en dienstbaar zijn aan de waarden van de rechtsstaat".

Die waarden zijn: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Van politiemensen wordt dus verwacht dat ze, wat er ook gebeurt, wie iets ook commandeert, altijd nadenken of datgene wat ze doen, dienstbaar is aan die waarden: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Van den Oever, hij is al genoemd, had avant-la-lettre begrepen dat dit het wezen is van de politiefunctie en om die reden heb ik zijn naam verbonden aan het gebouw aan de Kabelweg. Met het doel dat iedereen ook begrijpt wat niet alleen de inhoud van zijn persoonlijke daad, maar tegelijkertijd van de functie van de politiemans- of vrouw. Ik herhaal: zelfs als het bestuur opdracht geeft altijd zelf blijven nadenken.

Ook in de strategische agenda van de Nederlandse politie, vind je inmiddels dit denken terug. Een van de veiligheidsthema's is ongelijkwaardigheid. Ongelijk met elkaar omgaan is de bron van veel kwaad. Als individuen of groepen buiten de gemeenschap worden geplaatst of met de nek worden aangekeken, is de bron van spanning en tegenstelling gelegd. En daarmee wordt de vrede bedreigd.

Wanneer het gaat om tegenstellingen die er altijd zullen zijn, want niets menselijks is ons allen vreemd, dan zijn er drie keuzes die je kunt maken:

Je kunt vluchten, weglopen voor het verschil van opvatting en hopen dat het overwaait. Je kunt er ook voor kiezen te vechten, de strijd met elkaar aangaan en de

ander van jouw gelijk proberen te overtuigen. Maar er is ook een derde keuze en dat is die van het zoeken naar verbinding. Dat begint met het respecteren van de mening van een ander en het zoeken naar overeenkomsten. Juist door met elkaar te praten over drijfveren en achtergronden kies je de weg die leidt tot wederzijds respect en gelijkwaardigheid. Pas als je respect hebt voor elkaars historie en verdriet, en elkaars verdriet kunt voelen, kun je verbinding maken. Voor het netwerk is hier een belangrijke taak weggelegd. Onze hedendaagse samenleving kenmerkt zich door een veelheid van culturen, religies en achtergronden.

Wij kunnen alleen met elkaar in democratie en veiligheid leven als we keer op keer verbinding zoeken.

De voorzitter van het Joods Netwerk refereerde zojuist al naar de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de opening van het Van de Oevergebouw gebouw in september vorig jaar heb ik al uitgebreid stilgestaan bij deze zwarte bladzijde in de geschiedenis van ons land en ons korps. Maar ik wil toch een aantal zaken die ik toen zei hier herhalen. Het heeft lang geduurd voordat de politie het eigen handelen tijdens de bezetting onder ogen heeft durven zien.

De politie van 2009 is niet verantwoordelijk voor het optreden van ons korps van meer dan 60 jaar geleden. Wij zijn niet verantwoordelijk voor de geschiedenis. Maar het is wel onze opdracht die geschiedenis te kennen en ervan te willen leren.

De geschiedenis van en rond Van den Oever maakt mij een paar dingen duidelijk:

1. Politie zijn in een ondemocratische samenleving betekent dat je een verlengstuk bent van een regime dat ongelijkwaardigheid beoogt en geen tegenspraak duldt. Elke politieman of -vrouw doet dan afstand van zijn eigen moraal. Wie dat niet wil, kan in zo'n regime geen politieambtenaar zijn.
2. Juist de politie moet uiterst alert zijn op maatschappelijke en politieke veranderingen die voortekenen kunnen zijn van een ontwikkeling naar ondemocratische verhoudingen.

3. Juist een politieorganisatie moet de eigen geschiedenis kennen om zich in organisatie en cultuur maximaal weerbaar te maken tegen inbreuken op de rechtsstaat. We kennen daar niets voor niets in de opleiding een hoge prioriteit aan toe.
4. Een gemêleerd en divers korps waarin respect voor elkaars denken en leven bestaat, en waar heel precies wordt gedacht en gehandeld in zaken die mensenrechten betreffen, is de beste garantie tegen ondemocratische ontwikkelingen. Mensenrechten zijn geen papieren afspraken, maar persoonlijke overtuigingen in de hoofden en harten van politiemensen.
5. Een samenleving die een politie heeft die zich met inwoners in nood, van welke herkomst, cultuur, uiterlijk en aard dan ook, kan identificeren is een bevoorrechte samenleving.

En zo kom ik weer terug bij mijn pleidooi voor het zoeken naar verbinding. Ik wil bij deze gelegenheid benadrukken hoe belangrijk de netwerken binnen onze organisatie zijn bij het tot stand brengen van die verbinding. En in de diversiteit aan netwerken die onze organisatie kent, kan en mag een Joods netwerk niet ontbreken.

De woorden van de voorzitter zojuist, die uitsprak dat het netwerk open staat voor iedereen, maken duidelijk dat dit netwerk ook zijn waardevolle bijdrage zal leveren aan het tegengaan van ongelijkwaardigheid en het maken van de door mij bedoelde verbinding.

Ik wens u daarbij alles succes en u kunt rekenen op mijn steun.

Ik dank u wel.